

voesce să dea Bulgaria în brațele Austriei? Stambulov a răspuns la acesta: „Voi nimeni să țin puterea prin toate mijloacele, până când Rusia va veni în conflict cu Austria, și atunci voi da puterea aceluia, care va intra mai întâiu în Bulgaria.“

Cu privire la pregătirile de război ale Rusiei diarul militar din Viena, „Reichswehr“ scrie, că în timpul celui mai scurt ministeriu de război rusesc va organiza două mari corpuri de armată în Polonia rusească și în Volhînia. În cele două corpuri de armată se vor contopi diviziile 39 și 22 de pedestrași, cari de fapt staționază în Alexandronopol și Nișni-Novgorod.

În zilele trecute s'a întâmplat o criză ministerială în Grecia. Ministrul președinte Delyanis, deși avea o mare majoritate în cameră, a fost silit din partea regelui să dimisioneze. Causa acestei dimisiuni își trage originea din împrejurarea, că Delyanis, în calitate de ministru de război, ceru dela regele să înainteze în rang pe acei ofițeri, cari acum doi ani se revoltaseră în contra fostului ministru de război, Tricupis. Afară de aceea și starea financiară a Greciei era foarte derăpănată. Delyanis, care pe lângă portofoliul de război, avea și pe acela de finance, se hotărî să impună dări noue. Îndată ce Delyanis, primi ordinul din partea Regelui, de a dimisiona, se duse în cameră și aici făcu cunoscută voința regelui. Camera însă dedit lui Delyanis un vot de încredere, în urma căruia acesta declară, că nu va dimisiona. O mare mulțime de oameni se adună și aduse ovațiunii lui Delyanis, apoi plecă înaintea palatului regal, unde înscenă demonstrațiunii, până când în fine fu îmbrăsciat de cavaleriă. Regele Greciei a însărcinat cu formarea noului cabinet, pe Constantopulos, și acum Grecia se află în ciudată pozițiune, că are un ministeriu fără majoritate și greu și va pute crea o majoritate, chiar și în cazul disolvării camerei și a chemării poporului la nouă alegeri. Ministeriul Constantopulos este un ministeriu al regelui, elu reprezentă o partidă foarte neînsemnată și are de contrari: partida lui Delyanis și partida opozițională a lui Tricupis.

Afacerea Pace-Mustață.

Sunt două săptămâni aproape, de când în Bucovina lumea este ținută în agitațiune din cauza unei afaceri, ce amenință a lua dimensiuni îngrijitoare pentru liniștea și pacea populațiunii bucovinene. Lucrul, după cum îl descriu

foile, stă astfel: Se vorbește, că nu demult soția contelui Pace, președintele Bucovinei, a primit o scrisoare anonimă (fără subscriere). Contele Pace și soția lui începură să bănușcă pe baronul Mustață, că adevărat dînsul ar fi autorul scrisorii. Baronul Mustață, auzîndu de acesta s'a dus numai decît la Pace să-l încredințeze, că nu el este autorul scrisorii. Ambițiosul și iubitorul de gâlcevi Pace, căruia i s'ar mai potrivea numele de Zizaniă, n'a voit să dea creșmăntu baronului Mustață, din care pricină, acesta trimise din parte-i doi martori la contele Pace, să-i ceară lămuriri. Lămuririle, ce le-a datu poteașul Pace, n'au mulțumit pe baronul Mustață, ér din cauza acesta mării proprietari români bucovineni s'au hotărît să mîrgă în corpore la Viena și să nu ia parte la balulă, ce l'a datu contele Pace.

Lucrul însă nu s'a sfîrșit cu atât. O gazetă dușmană Românilor din Bucovina, anume „Bukovinaer Nachrichten“ a scris un articol în care a criticat purtarea căpitanului țării, baronul de Vasilco, care încă nu a luat parte la balulă contelui Pace. În urma acesta baronul Vasilco s'a vădit silit a face o declarațiune în numita foia, în care a dîșu, că purtarea contelui Pace, nu i se pare destul de corectă. Din cauza acestei declarațiuni, contele Pace a trimis doi martori, ca să ceară lămuriri dela baronul Vasilco. Pentru aplanarea acestei afaceri atât Pace, cât și br. Vasilco au plecat la Viena.

Foia națională românească din Cernăuți, „Gazeta Bucovinei“, a scris asupra lucrului un articol, în care cu drept cuvînt a criticat atitudinea contelui Pace, dér pentru acesta ea a fost confiscată. Din cauza acesta între Români din Bucovina este mare fîiere și multă indignațiune a produs purtarea necorectă și despotică a lui Pace-Zizaniă.

Nu se știe ce rezultat va avea acest conflict provocat de contele și contesa Pace, pentru un lucru de nimic, pentru un mofț, ori mai bine dîșu, pentru un caprițiu muiersc. E foarte ușor să se nască de aici mari complicațiuni politice în Bucovina, căci Nemții, Polonii și Rutenii, sunt mari dușmani ai Românilor, dér amici și susținatori ai contelui Pace-Zizaniă, ér Români încă nu sunt atîta de slabi și fără conștiința drepturilor lor strămoșesce, ca de dragul unui omu poteaș și sumeț să renunțe la conducerea afacerilor țării. Mai mult ca ori și care dintre naționalitățile ce o locuesc, ei au dreptu a pretinde și a nu lăsa nimic din ce este alu lor.

Că afacerea Pace-Mustață a fost pusă la cale de dușmanii Românilor, este evident. Scirile telegrafice din zilele trecute ni-au anunțat, că guvernul din Viena va disolva dieta Bucovinei. Așa s'a și întemplat. Fiindcă 17 deputați din dieta s'au retras cu totul, rămînîndu numai 14 deputați români, ministru-președinte din Austria, contele Taaffe, propuse Majestății Sala disolvarea dietei bucovinene.

Că unde voru eși lucrurile în urma acestor intriguri urzite de zizania Pace, vom vedé după ce guvernul din Viena va lua în acesta afacere o atitudine hotărîtă.

Frații nostri Români din Bucovina se află dér în fața unei grele încercări. Dorim din sufletu, ca Dumnezeu să le ajute a sdrobi planurile mișelase ale dușmanilor lor neimblîndiți și neimpăcați. Așa să fie!

SCIRILE ŢILEI.

— 22 Febr. (5 Martie).

Reuniunea română de gimnastică și de cântări din Brașov. Dumineca trecută s'a ținut adunarea generală a Reuniunii române de gimnastică și de cântări din Brașov. Deși slab cercetată, această adunare a fost destul de însemnată prin chestiunile desbătute și hotăririle luate într'însa. Din raportul general alu comitetului însemnă, că Reuniunea numără de presentu 97 membri, dintre cari 3 onorari, 3 fundatori, 51 protegiatori, 25 membri activi, însinuați la secțiunea de cântări (afară de dame) și 15 activi, însinuați la secțiunea de gimnastică. În decursul anului trecut, secțiunea de cântări a aranjat sub conducerea d-lui dirigentu N. Popoviciu două conveniri și a început a se prepara pentru un concertu, care se va da în curîndu. Averea Reuniunii este în valoare de 2644 fl. 13 cr. În decursul anului trecut ea s'a înmulțit cu o fundațiune de 600 fl. făcută de fericiutul învățătoru D. Cioflecu și cu o donațiune de 50 fl. făcută de d-lu N. I. Ciurcu în memoria soției sale Emilia, fostă membră a Reuniunii. Pentru anul 1892 comitetul Reuniunii s'a constituit în modul următor: Ip. Ilasievici, președinte; Victoru Popescu, vice-președinte; Ghiță Popu, secretar; Valeriu Bologa, casier; Nicolae I. Dușoiu, vice-casier; N. Popovici, conducătorul corului; Zosim Butnariu, vice-conducător; Ionu Panțu, conducătorul gimnastice; Dr. Iosif Blaga, vice-conducător; George Chelariu, conducătorul convenirilor, A. Barseanu,

vice-conducător; Nicolae Bărsanu, archivar. — Atât probele de coru, cât și cele de gimnastică s'au reînceput imediat după adunarea generală. Pentru concertul amintit mai sus, suntem informați, că se studiază piesa dramatică „Cruceații“ de N. Gadeși balada „Mama lui Ștefanu celu Mare“ de G. Dima.

— x —

Emigrările din țera Barsei. Diarul „Kronstädter Zeitung“ a publicat sub titlul acesta un articol, în care arată numărul emigrarilor din țera Barsei dela anul 1881—1891. Din acest raportu estragemu următoarele: Din orașul Brașov au emigrat în România în cești 10 ani din urmă 100 de Sași. Din aceștia au fost 28 farmaciști. În Austria au emigrat în același timp 43 Sași. Din celelalte comune au emigrat 30 Sași. Maghiarii au emigrat foarte puțin, în România au fost împămînteniți 16 inși. Români au emigrat în același timp în România 585 și au devenit cetățeni ai acestui stat. Din Brașov au emigrat 137 persoane. Restul emigrarilor îl completează Săcelele. Trebuie însă să notăm, că emigrarea Românilor e cu mult mai mare, căci mulți au trecut fără pașaporte și s'au stabilit în România. Suma totală a emigrarilor este de 774, prin urmare raportul între naționalități este următorul: Români 75.58%, Sași 22.35%, Maghiari 2.07%.

— x —

Planul de mobilizare a armatei române, cum cetim în foile din Bucuresci, a înaintat foarte mult. Astfel se poate spera că de vară, cu ocazia marilor manevre, se va pute face o încercare de mobilizare a unui corp de armată. La celelalte corpuri de armată se vor face concentrări la reședințele corpurilor de trupă.

— x —

Secțiunea din Paris a „Ligei culturale“ și-a ales în ședința dela 15/27 Febr. comitetul compus din d-nii C. Bacaloglu, Stroe Brătianu, Cantili, I. Nanu, M. Nicoleanu, D. Noica și N. Staicovici. Totu odată din inițiativa secțiunii din Paris a Ligei s'a publicat în diarele: „la Bataille“, „le Soleil“, „le Voltaire“, „la Lanterne“, „la Paix“ și în „Mémorial diplomatique“, un protest în contra politicii maghiare.

— x —

Un proiect școlar în România. Cetim în „Timpul“, că consiliul de miniștri a autorizat pe d. ministru alu instrucțiunii să presinte Corpurilor legiuitoare un proiect de lege, prin care să reguleze pozițiunea absol-

— „N'am putut să adorm. Mă gândesc asupra sorții fiului d-tale.“

— „Îți mulțămesc iubite amice,“ dîșe bîtrînul și strîns cu căldură mâna camaradului său.

— „Ce ai de gând să faci?“

— „Ce am de gând să fac? — Nu te înțeleg. Legea vorbește lămurit, aici nu mai incupe nici o precumpănire.“

— „Lă vei da pe mâna tribunalului?“

— „Potu face altceva?“

— „Scii, ce-lu așteptă?“

— „Soldatul, care în vreme de război stă de strajă în fața dușmanului și calcă regulamentul militar, va fi împușcat!“ dîșe bîtrînul Pedroni. „Sciu, că Pavelu e fiul meu cel mai tîneru, dér nu potu lucra altmîntrelea.“

La cuvintele aceste vocea căpitanului tremura tare.

— „Sciu să-ți ajut, d-le căpitan!“

„Vorbesce, vorbesce!“ esclamă bîtrînul căpitanu, apoi privi cu temere împrejur și se plecă spre sublocotenent.

— În locul fiului d-tale stă acum

cîi, ce are să-ți mulțămescă dînsul. Am vorbit cu el, și s'a învoit să-l lase să fugă. Noptea e întunecată, toți dorm, — lucrul acesta se va pute face.“

— „Crești d-ta? O, Dumnezeu, cum îți mulțămesc.“

— „Așa-dără să mă duc?“

Sublocotenentul se ridică și cercă să-și tragă mâna sa din mâna căpitanului, care o ținea strîns cu încordare.

— „Nu, nu! Rămâi aici, nu se poate!“

— „Și pentru ce nu?“

— „Pentru ce? Mă întreb: pentru ce? Am dat vițea fiului meu, i-am dat totul, câtu pute să-i dea un tată. Numai una nu pot și nu citez a jertfi — onora mea, simțul meu de datorință. Decă m'ăș scula mâne diminută ca omu necinstit n'ăș mai pute trăi. Și apoi, chiar decă m'ăș jertfi, pot primi eu ore acestă jertfă din partea d-tale? D-ta ești tîneru, feresce-te, ca să nu cați jertfă, pentru totă vițea d-tale, muștrării de conștiință. Și Vardella? — I-am mîntuit odată vițea. Citez eu ore, ca pentru acesta să-i răpesc onora? Vițea sa nu era

dér onora; onora, d-le sublocotenent, este tesaurul cel mai prețios alu unui om. — Rămâi aici, Pavelu Pedroni va fi predat tribunalului!“

Sublocotenentul dete din umeri și se puse jos. Elu auzi plînsul amar alu căpitanului.

* * *

Desu de diminută — abia se crepase de ziua — compania era gata de plecare. Străjile au fost aduse; unele dintre ele vestiră apropierea unor despartăminte dușmane.

În adevăr se apropia de cătră Saone, dealungul rîului Sarco, o cetă puternică de insurgenți, cu cari cu greu putea da pieptu o companie de soldați.

Compania avea să recunoască valea Sarco și să strice podurile, pentru-ca insurgenții, cari treceau prin valea Iudica, să nu se potă uni până atunci, până când le va sosi ajutoru din Vezzano. Prin încărări dese cu cete mai slabe ale dușmanilor, căpitanul scia acum ce era de făcut și avea tocmai de gând să înainteze, când fu silit însă să inopteze pe o înălțime nu departe de orașul Zilli.

rîul umflat de apă și să strice celu din urmă pod, ce mai rămăsese.

Situațiunea companiei era îngrijitoare. Chiar în dor de di se auzi din orașul Zilli sunetul puternic al clopotelor, în semn, că locuitorii de aici s'au alăturat la insurgenți. Decă compania nu va reuși să ajungă la pod mai înainte de a-l cuprinde pe acesta dușmanii, atunci va fi din două părți încunjurată de dușmani, cari afară de acesta puteau în fiă-ce momentu să capete ajutoru din pădurile dela Tignerou.

Din necocire dușmanul se afla încă foarte departe și tîrîmul stîncos al vlei Sarco îl impedează să înainteze repede. Deja compania ajunsese la pod, când dușmanul mai avea să facă un drum de di minute. Compania trecu peste pod și încep să dărime grilagile podului. Nici nu era vorba de o dărîmare totală a podului, căci zărî o nouă trupă a Piemontesilor, cari veneau din partea cealaltă a rîului prin valea Daleone.

Căpitanul Pedroni află de bine, ca să se mulțămescă numai cu stricarea mai multor bărne, pentru ca astfel să

venților liceelor reale. Proiectul este gata și conține următoarele dispozițiuni: Elevii liceelor reale, după promovarea lor din ultima clasă, au dreptul să se prezinte înaintea comisiunilor de bacalaureat și să obțină diploma de bacalaureat reală. Această diplomă conferă aceleași drepturi, ca și diploma de bacalaureat clasic, — bacalaureații reali însă nu pot fi înscriși la facultățile de drept, litere și teologie. În ceea ce privește serviciul militar, ei sunt asimilați celorlalți bacalaureați.

—x—

Din Brăila ni-se comunică: Cu ocaziunea alegerii d-lui V. P. Sassu la colegiul al II-lea de Senat, i-s'a făcut această una din cele mai frumoase ovațiuni cu muzică și cu torțe. În mod spontan au documentat Brăilenii simpatiile ce le nutresc pentru d. Sassu. După manifestația a fost mare banchetă la restaurantul francez, în onoarea D-sale.

—x—

Deschiderea sesiunii corporilor legiuitorie române se va face luni în 24 Februarie v. (7 Martie n.) la orele 11 dimineața, cu ceremonialul obișnuit.

—x—

Noul protopresbiter al Bocșei montane s'a ales Sâmbătă în 15 (27) Febr. c. în persoana părintelui administrator protopresbiter al Maximă Popoviciu.

—x—

Alegerile dietale în Bucovina, după cum anunță ziarul „Bukowinaer Nachrichten“, se vor începe la finea lui Martie sau la începutul lui Aprilie n. c., așa că pe la 10 Aprilie vor fi terminate.

—x—

Versată. Din Bănat se comunică, că în B.-Comloșu grasază în mare măsură versatul între copii. În fiș-care și se dăce, că cadă jertfă acestei boale câte 2—4 și chiar și câte 8 copii.

—x—

Conferințele Ateneului din Galați. Ateneul din Galați, constituit în Novemb. trecut sub președinția d-lui M. A. Beștelei, consilier la curtea apelativă locală, își începe seria conferințelor sale după următoarea programă: Duminecă, 23 Februarie. d. V. A. Urechia, președinte de onoare al Ateneului gălățean, va ține prima conferință intitulată: „Acum o sută de ani“; Duminecă 1 Martie, d. Gheorghe Mihăilescu, va vorbi despre: „Rolul Geografiei în mișcarea civilizațiunii“; Duminecă 8 Martie, d. Zamfir Filotti va ține a treia conferință: „Trei utopii“; Duminecă 15 Martie, d. Michaiu Gr. Bonachi va vorbi: „Despre spiritualism și materialism“; Du-

minecă 22 Martie d. Const. Ressu va ține a cincea conferință și va vorbi: „Despre onoare“; Joi 25 Martie d. Ioan G. Munteanu: „Despre mișcarea socială actuală“; Duminecă 29 Martie d. M. A. Beștelei: „Despre educațiune și instrucțiune.“

—x—

Diferita bătăia prin unele comune din comitatul Timișului. La 23 Febr. n. c. ni-se scrie, că a căzut victimă acestei boale și un fiu al d-lui preot R. Raca din Silașu, cu numele Aureliu, în etate de 3 ani și 3 luni.

—x—

† Ferraccin, cel mai vechiu deputat al Italiei, a răposat în zilele trecute în Roma. Dânsul a fost în mai multe rânduri ministru. Camera italiană a suspendat ședința, în semn de doliu. Inmormântarea se va face pe spelele statului.

—x—

Fometea în Montenegro. Din Cetinje se anunță, că principele Nicolae a dat ordin, ca tuturor, cari suferă de fomete, să li-se împartă pentru séménat bucate din magazinele statului. Afară de aceea s'au mai împărțit și 20,000 măști de mălaiu locuitorilor din districtele bătute de fomete, a căror număr se urcă la cifra de 8000.

—x—

Aniversarea semnării tratatului dela San-Stefano. O telegramă din Sofia cu data de 2 Martie spune, că pentru aniversarea semnării tratatului dela San-Stefano s'a celebrat un Te-Deum la catedrală în prezența tuturor miniștrilor, afară de d. Stambuloff, și a funcționarilor civili și militari. Apoi a fost paradă militară. Ministerale și numeroase case particulare, precum și grădina publică, erau împodobite. Prințul nu a asistat la ceremonie din cauza unei dureri de picior.

—x—

Concursul. La 1 Martie va începe la ministerul de resbelu român concursul pentru darea a 2 burse în străinătate, la doi farmacii militari, spre a se perfecționa în studiul chimiei analitice. Comisiunea se compune din d-nii general Fotino, colonel Demostene, Niculescu, șef-farmacii, și majorii Stoicescu și Ghenciu. Sunt 7 candidați înscriși până acuma.

—x—

Spriginirea muncitorilor în Italia. Senatul italian a primit proiectul de lege privitor la spriginirea muncitorilor, cândă acestora li se va întâmpla vre o nenorocire în timpul lucrului.

—x—

Societatea slavă de binefacere din Petersburg și-a ținut în zilele trecute

adunarea sa generală în prezența unui public foarte numeros. Președinte al adunării a fost episcopul Vladimir Theognost. După ce corul a executat câteva cântece întru preamărirea sf. Ciriil și Metodie, cei contele Ignatiev câteva fragmente din raportul despre activitatea din anul trecut a societății. Membri de onoare au fost 36, pe viață 66 și ordinari 367. Curatoriul slavici a susținut 15 studenți slavi cu o cheltuelă de 3000 ruble. Curatoriul în ourendu va înființa un internat pentru studenții slavi lipsiți de mijloce. Reuniunea are 39 stipendisti și 6 stipendiste.

Fometea în Ungaria.

Este un comitat pe „fericitul“ glob unguresc, numit Arva. Comitatul acesta e locuit aproape numai de Slovaci, un popor de rassa slavă, bunul, blând și muncitor, când are unde să muncască. Slovaci în trailul lor de toate zilele se îndestulesc cu puțin. E trist însă, când sermanul popor nu are nici puținul acela, cu care să-și aline fometea. Și la această stare tristă au ajuns bieții Slovaci din nordul Ungariei.

Pe teritoriul comitatului Arva, pământul este foarte neroditor. Grâul nu se face, nu se face nici mălai mai de Dómne ajută, așa că hrana omnilor, cea mai obștescă sunt cartofii. Sunt unele comune în Arva unde nici cartofii nu se produc și bieții locuitori, ca să-și susțină trailul de pe-o și pe alta, se hrănesc cu făină de ovăși și cu scortă de arbori pe care o macină mărunt și o mestecă cu făina.

În anul 1891 însă pământul din comitatul Arva n'a rodit nici cartofi de ajuns așa, că prin luna lui Decemvre li-s'a gătat toate bucatele de hrană, er în urma aceasta a dat peste ei fometea. Se dăce, că 20,000 de oameni sunt dați pradă acestei năpaste îngrozitoare în urma căreia 18 au și murit din ei de fomete.

Pe lângă această năpaste au mai venit pe bieții Slovaci și alte multe boale epidemice, cărora au căzut jertfe sute de copii. E lătită printre Slovaci temerea, că la primăveră, lipsindu-le cu desăvârșire hrana, boalele epidemice se vor înmulți.

Și într'acestea, ce face guvernul unguresc pentru a alina suferințele nenorociților Slovaci? — Nimic! Guvernul unguresc n'are timp și voie de-a se îngriji de soarta populațiunii bătute de miserie. Strigătele de desperare ale Slovacilor n'ajung la urechile lui, nici suspinele lor nu-i mișcă inima. Nu! El are alte griji mai „ur-

gente“ decât alinarea suferințelor populațiunii slovace din Arva, griji de-a ține banchete la mese încărcate din belșug cu mâncări și beuturi din cele mai bune, cum a ținut zilele trecute în Pesta, unde d-lu Szapary a dăsu într'un toasta ale său, că problema de căpetenie a partidei sale, este de a regula raporturile țării astfel, ca „locuitorii ei fără deosebire de religie și de naționalitate să formeze la oaltă o națiune unitară contopită.“

Etă la ce se gândesc d-lu conte Szapary cu mamelouii săi din dietă și afară din dietă, când țera zace în miserie și sute și mii dintre locuitorii ei năpăstuiți de greutate și necazuri își iau straița și pleacă peste graniță în America și în România, pentru ca câștigând acolo cevaș părălușe să ajute pe cei rămași acasă și să le plătescă darea către stat, decât țină să nu le bată la dobă esecutorii guvernului casa și masa.

Tristă, der adevărată.

Încă ceva dela alegeri.

Din cercul electoral al Cărdășului, în comitatul Sătmăruului, încă am primit un raport despre decursul alegerii de deputați, din care aflăm cu bucurie, că ideea solidarității naționale a prins frumose rădăcini și în acele părți espuse. Etă ce ni-se scrie:

În cercul electoral al Cărdășului, afară de cărdășii, se plătiau voturile cu câte 3 fl. Candidatul guvernamental, Szuhányi, a împărțit bani și beutură din greu. Alegătorii toți beți, corupțiunea generală.

Cărturarii români peste tot dăsu s'au purtat bine, ținându strins la hotărârile conferenței naționale din Sibiu. S'a adevărit însă și aici dicala, că nu este pădure fără uscături. Intre aceste uscături numără în primul loc preotul maghiaron Kato ka Zsiga din Borlești, care afară de biserică, tot unguresc vorbește, pôte chiar și în școală. Acest maghiaron, bagsămă în nădejdea, că Ungurii îl vor face canonic, nu s'a genat a lua parte la alegere și a figura acolo ca vice-președinte, ba încă a dus cu sine și pe alegătorii români din parochia sa, las'apoi, că a și pătit'o! Românii din Borlești, după ce au mers la locul de alegere și au înțeles acolo, că au fost duși pe ghiață de popa lor și că ei, ca Români, nu s'a convenit să ia parte la alegere, necăjiți au început să strige în gura mare asupra popii: „Ești afară de-acolo, burtucosule! Nu ne vinde Iudo, că țî-om sparge burta!“ și altele. După acestea, bravii Români din Borlești s'au lăpădat de preotul lor, ca de o oie riușă și lăsându-l acolo,

compania se va pute stabili într'o pozițiune bună.

Compania se retrase în grabă, der într'o ordine esemplară, spre o ridicătură stâncosă, unde se putea susține mai multă vreme chiar și în contra unui dușman mai puternic; tot-odată se trimise o patrulă spre răsărit, pentru ca să recunoască tărâmul, că ore din partea aceea nu-i amenință vre-un pericol.

Intr'aceea pionerii terminară lucrările pe pod și se grăbeau să se retragă într'o ascunșătoare bună, mai înainte de a se apropia Italienii la o bătăie de pușcă.

Se înțepeniră în doi stâlpi ai podului nise bombe, fitilele cele mai scurte fură aprinse — încă câteva momente și podul frumos trebuia să cadă zdrobit în va'urile spumegânde ale râului.

Minuta, care trecu, păru o vecinică. Soldații companiei, rădimați pe puscă, priviau cu atențiune încordată podul. Căpitanul și cei doi sublocoteninți ședeau singuri rădimați de o stâncă. Ei erau destul de aproape, pentru ca să pôte observa, că micul nor de fum, ce se vedea lângă bombe cu praf de pușcă, se lăția din ce în ce mai tare.

Fitulurile nu aprinseră bombe și podul îi rămase dușmanului, spre peirea companiei.

Italienii înțelesă, că e vorba seu de dărâmarea, seu de susținerea podului. Ei nu se mai ținură în lină de bătae. Pedestriații cei mai buni căutară să ajungă cât mai curând la pod.

— „La dracu! Fitulurile nu ard!“ strigă căpitanul, ștergându-și sudorea de pe frunte. „Să vină trei voluntari încoce!“ porunci el, întorcându-se spre soldați. Câțiva soldați se apropiară. Era o cale spre o morțe sigură — der era vorba de mântuirea vieții a sute de tovarăși. Momente mari și însemnate totdeuna își află omenii lor.

De-odată eși din rânduri infanteristul Pedroni, care nearmat stătuse la o parte. Era palid ca morțea.

— „Tată!“ dăse el.

— „Aici nu sunt tată! Sunt comandant! Ce vrei?“ dăse el răstit.

— „D-le căpitan, te rog dă-mi o grație. Dă-mi voia să aprind podul.“

Fața căpitanului se îngălbini, der tot-odată luă o expresiune de mulțămire.

— „Am păcătuit“, dăse ténérul. „Acolo voi afla o morțe onorifică seu ertare!“

— „Pavel! Fiul meu! Du-te! Dumneșu se te povățușcă!“

Soldatul și plecă, der mai nainte de ce căpitanul tată l'ar fi putut împedea, îi sărută mâna.

* * *

Repede ca săgéta trecu ténérul peste stâncă și alergă spre pod. Soldații îl priviau cu mare încordare. Căpitanul sta încremenit și urmăria cu privirile sale pe ténérul seu fiu, care avuse curagiul să ispășească rușinea sa prin o morțe onorifică. Muschii feței bătrânului tremurau, er în ochii săi licăriau lacrimi.

Primul locotenent privia mișcat la ténérul erou, der buzele celuilalt locotenent se contractară într'un zimbet batjocurilor. Fără să dăce o vorbă. luă pușca unui soldat din apropiere și o puse la ochiu. Căpitanul nu observă acesta.

Pedroni deja ajuns la țintă și șede pe stâlpii cei dintâi. Soldații abia răsuflau. Căpitanul tremura tare și se rădămase de o stâncă.

Cei dintâi insurgenți se apropiară ca de o bătae de pușcă; — puscile începură să bubue și glonțele fuerau pe lângă capul îndrășnețului june.

În momentul acesta îl cuprinse o nespășă spaimă de morțe. El aruncă fitulul din mână, scose batista din buzunar și fluturându-o în aer, alergă peste punte spre tărâmul celălalt.

Intręa compania strigă ca cu o voce. Căpitanul șovăi.

— „Am presimțit!“ dăse locotenentul cu batjocură.

O impușcătură răsună, — Pedroni însă alergă mai departe. Locotenentul țintise rău.

— „Foc! Foc!“ comandă acum căpitanul, frângându-și mâinile cu desperare. Soldații deteră foc — der nesigur și rău. Mâinile lor tremurau, ei se gândiau mai mult la bătrânul și căruntul tată, decât la fiul său.

În momentul, când deja Pedroni ajuns departe, smânci căpitanul pușca unui soldat de lângă el. El o luă la umăr și o sloboși. Pedroni cădă la pământ scoțându un strigăt de durere.

Tot în timpul acela șovăi și căpitanul. Pușca îi cădă din mână, er pe „fericitul“ țintaș îl cuprinseră cei doi locoteninți.

„Fiul meu, ultimul meu fiu!“ murmură căpitanul cu durere.

„Politik.“

Cornel.

s' au întorsă cătră casă fără de a vota.

„Părintele“ Katoka Zsiga ar trebui să știe, că „nimenea nu poate slui la doi domni.“ Dacă el se face sluga Ungurilor, apoi merge să-l hrănească Ungurii și nu mai mănânce prescura cea scumpă a poporului român.

Necinstiți s' au purtat față de noi și învățătorii: Anderco din Acina, Ouea din Pomi, Szilagyi din Cărașeu, Groza din Culciu și Emanuil Popu din Socondel. Cestui din urmă a fost palmuit de gendarmii, din cauză, că aci juca între guvernamentali, aci între opoziționali.

De totu necinstiți, față cu noi, s' a purtat notarul Clintoc din Media, care deși crescut cu prescură românească, nu s' a rușinat a corupe pe mulți alegători români, pentru a-i duce la alegere. Asemenea lui s' a purtat și fostul primar din Tătărești, care încă a figurat ca un corțeu de frunte.

Ce să mai zic, de d-lu Dr. Hendea, medicul ceroului Ardușad? Acesta ce-i drept, ca unul, care a învățat pe la Viena cu bani românești, ne-a supărat rău când am vădit, că se face unelta vrăjmașului nostru, dăr apoi și-a și luat răsplată cât se poate de bine. Când a eșit dela urnă opoziționali l' au luat forfecii și l' au bătut bătaia mâțului, câtă cu rudele steagurilor, câtă cu băte, câtă cu palme, câtă cu pumni, câtă în cap, câtă peste coște, până ce l' au tăvălit jos, de unde l' au scos gendarmii și l' au petrecut la trăsura. Acesta așa-dără și-a luat partea.

Bravă s' a purtat poporul român din Lipău, împreună cu preotul și învățătorul său, căci deși această comună era foarte aproape de locul de alegere, nici unul din ei n' a votat. Asemenea n' a votat alegătorii români din Pomi, Ardușad, Borlești — afară de popa, — Veșmortu, Bicău, Valasutu, Borhidu, Giurgiu, Racova și Hurezi.

Ună alegătoru.

Din cercul Coșiocnei primim o frumoasă declarațiune dela locuitorul Vasile Nemeșu din Coșiocna, care de sigur din nebagare de seamă fu invinovățit, într'o corespondență de-a noastră, că alături cu alții ar fi luat parte la alegerea de deputat. D-sa declară, că nu numai n' a luat parte la alegere, dăr pe câtă a putut a stăruit și pe lângă alții, ca să respecte pasivitatea decretată de conferența națională din Sibiu și să nu calce solidaritatea noastră națională. Luăm cu plăcere la cunoștință această declarațiune, care locuitorului Vasile Nemeșu din Coșiocna îi servește spre onoare.

Adunarea reuniunii filiale a înv. din tractul Periceului.

Selagiu, 28 Febr. 1892.

Luând cunoștință din Nr. 25 al prețuitei foi „Gazeta Trans.“, că reuniunea filială a învățătorilor români din tractul protopopescu al Periceului își va ține adunarea de primăveră la 25 Fauru a. c. în comuna Giurteleo, mi-am ținut de datorință morală și națională de a lua și eu parte la acea adunare, pentru a mă convinge în persoană despre activitatea, ce dezvoltă filialele singuratice ale „Reuniunii învățătorilor români Selageni“, care timp de 21 ani, de când există a reversat atăta putere de viață și a dat un avânt atătu de frumos instrucțiunii populare, prin promovarea și dezvoltarea imprumutată a culturii învățătorilor români din Selagiu și prin deșteptarea interesărei publicului român de cauza învățământului, cari probleme Reuniunea le-a delegat și continuă a-le delega spre mulțămirea nu numai a Românilor Selageni, ci și a celor din ținuturile vecine, cari convingându-se de binefacerea, ce se revărsă asupra învățământului popular din asemenea reuniuni învățătoresci, au pășit și dășii pe cale atătu de salutară, formând reuniuni învățătoresci, precum cea din jurul Gherlei și alta mai nouă a bravilor Sătmăreni, și sperăm, că în curând vom vedea îmbrățoșată din toate părțile cauza atătu de momentuoasă a reuniunilor învățătoresci, ca unicul mijloc de centralizare și unificare a culturii practice a învățătorului, și prin acela a surescențelor poporului român.

Adunarea a decurs într' o amăsurată programă, publicată de-odată cu convocarea. Mai întâi s' a celebrat servițiul divin prin M. O. Vasiliu Criste, parochiu local, cunoscut mai ales de clerului din activitatea lui pe terenul literaturii bisericești, ăr cântările le-a înțonat corul școlarilor sub conducerea învățătorului local.

Adunarea s' a ținut în șola spațioasă, curată și provădită cu cele necesare ale instrucțiunii, și s' a deschis prin M. O. Ioan Sirbu, protopop tractual, printr'o cuvântare animată, în care arată în vii colorii necesitatea creșterii morale și naționale a școlarilor, care cad în cercul de activitate a învățătorilor și cari numai așa vor să corăspunde acestei chemări, decât uniți în cugete și simțăminte își vor dezvolta puterile lor didactice amăsurat recerinței spiritului timpului...

După deschiderea unu elevu bineventă presidiu și pe oșpeții preșenți, între cari afară de cercul reuniunii filiale erau și preoții: A Vicașiu și St.

Szabo din vecinătate, Samuil Badescu notar, unu frumos număr de învățători din filialele vecine și mai mulți poporenii din loc.

Tema I de propuneri: tractarea bucoței de cetit „Călătorul și copii“ din abecedarul lui V. Petri, a fost tractată foarte corect de d-lu Teodor Taloșiu, învățător local, atătu după forma analizei logice, câtă și a gramatice; ăr a II temă de propuneri: „Despre Ioan Corvin“, fiind ca și cea dintăiu trasă la sorți, a fost tractată foarte bine de Vasiliu Olteanu. A fost bunișoră și disertațiunea de înv. Teodor Boțiocu, despre „Crescerea copiilor“, ăr disertațiunea lui Vasiliu Olteanu, despre „cultivarea învățătorului din șola populară“ a fost foarte bună, basată pe argumente valabile, arătând cele mai bune isvore, din cari se poate cultiva cu cel mai bun succes învățătorul șolei populare române.

Criticele atătu a propunerilor de probă, câtă și a disertațiilor au fost foarte obiective și după toate regulile didacticei și modului, ceea ce dovedește, că corul învățătorescu are un exercițiu practic de a mănua această armă a critice, fără a vulnera cu dănsa.

S' a discutat cu mult interes modul, cum s' ar putea mijloci înființarea unei foi școlastice, ceea ce însă fiind o chestiune pre gravă pentru puterile unei reuniuni filiale, s' a hotărât a se lăsa rezolvarea acestei chestiuni comitetului reuniunii învățătorilor selageni, pentru a-o populariza la toate filialele și apoi a mijloci realizarea ei.

Aflu de laudat ofertul tănărului preot din Badacin, Ștefan Szabo, care a pus un premiu de 2 taleri, pentru cea mai bună disertațiune, lucrată de învățătorii din această filială, despre modul, „Cum s' ar putea înființa mai cu efect corul vocale de plugari în fiă-care comună română,“ la care mai adăuse și învățătorul Teodor Taloșiu 2 taleri, fiind astfel premiul de 4 taleri.

S' a vizitat apoi și expozițiunea scripturică a școlarilor de sub conducerea a doi învățători esponenți din loc și din Periceu Vasiliu Olteanu, dintre cari a acestui din urmă mai ales a fost de model, alăturându și o colecțiune de cărți și rechisite școlare, care de care mai bune, procurate dela librăria română N. Ciurcu din Brașov, cu prețuri de totu moderate.

După isprăvirea punctelor din programă — președintele rosti cuvântul de închidere în care mulțami adunării pentru zelul și ținuta laudabilă, dovedită și cu această ocaziune; îi rogă din nou să fiă solidar în creșterea morală-națională a tinerimei române, și în fine,

strămutându și d-sa terenul de activitate în capitala și jurul vechiului Chioru, în terminii cei mai călduroși, își luă rămasă bună dela corul învățătorescu al acestei filiale.

După o durată de 5 ore, închidându-se astfel adunarea, urmă un prând la ospitala masă a învățătorului local, la care au luat parte peste 20 persoane. S' au ridicat mai multe toaste pentru P. S. S. Episcopul, pentru conducătorii reuniunii învățătorilor selageni, pentru președintele filialei, pentru învățătorii, popor etc.

În fine ne-am întors la ale noastre plini de convingerea, că numai voimă să avem și vom ajunge un viitor mai fericit.

A. V.

Politeța (omenia).*)

Una din însușirile caracterului, despre cari am vorbit în numerii de Duminecă din anul trecut, este și politeța, seu omenia**). Despre acesta voimă a tracta aici mai pe larg.

„O purtare frumoasă este mai bună, decât o față frumoasă; îi face omului mai mare bucurie, decât tablourile și statuile; este cea mai frumoasă dintre artele frumoase.“ (Emersen)

Dăr e mai multă ca artă, — este datorită ca și altele. Căci viața nu constă atătu din mari jertfe și datorii mici, între cari jocă un rol prevenirea, tractarea pretinșă, ba chiar și un simplu suris. Politeța, seu purtarea frumoasă, nu este dăr un lucru secundar, precum o țină mulți, ci ea ne ușurează foarte mult sarcina vieții, luând din asprimea atingerilor noastre cu alții.

Politeța unuia are mare influință asupra judecării, ce 'și face lumea despre el, ba de multe-ori o influințază mai tare, ca alte însușiri mai prețioase. Prima impresiune determină de regulă purtarea omenilor față cu noi și la prima privire nu pot să cunoască firea noastră, ci numai omenia și creșterea noastră. Omului cu moravuri sălbatice și mojice îi sunt închise ușile și inimile, omului amical și cu purtare cuviinșă i-se deschid însă ușile și inimile.

Purtarea omului arată într'un grad ore-care ființa lui interioară, gustul său, sentimentele sale,

*) După Smiles-Rudow.

***) A se vedea și Nr. 289 din 1891 al „Gaz. Trans.“

Inelul cu dorința. *)

Unu țeran, care nu prea avea spor în economia sa, ședea pe plug și se odihnea o clipă, ca să-și ștergă sudorile de pe față. Atunci îi ese înainte o strigăie bătrână și-i dice:

— „Ce te necăjești atăta, că totu n' o scoți la nimic? Du-te două zile întregi totu înainte, până ajungi la un brad mare, care întrece cu înălțimea pe toți copacii din pădure. Taie-l și ți-ai găsit norocul.“

Țeranul n' așteptă să-i dică baba de două-ori, își luă șecura și — la drum. După două zile ajunse la brad. Numai decât se și apucă să-l taie și în clipa când bradul cade la pământ cu putere, din vârful lui cade un cuib cu două ouă. Oule se rostogolesc pe pământ și se sparg; cum se sparg, dintr'unul ese un puț de vultur, ăr din celaltă cade un mic inel de aur. Vulturul creștea vădându cu ochii și creștea până când ajunse omului până'n brău, atunci își scutura aripile. ca și

când ar vră să le încerce, se ridică nițel în aer și strigă:

— „Omule, tu ești mântuitorul meu! Drept mulțumită ia inelul, care a fost în celaltă ou. De el este legat ou în dorință. Dacă-l sucești în deget și ți doresc ceva, dorința acesta se împlinesc numai decât. Ține însă bine aminte, inelul îți poate împlini numai o dorință. De aceea gândesc-te bine, ce-ți doresc, ca mai târziu să nu te căești.“

După ce a dășit acestea, vulturul se înălță sus în văzduh și pluti mai mult timp în cerc d'asupra capului omului nostru. Pe urmă, ca săgăta, o luă spre răsărit.

Țeranul luă inelul, îl puse în deget și plecă cătră casă. Când însă, ajunse într'o cetate. Aici intră la un aurar, care vindea tot felul de inele prețioase, îi arată inelul său și-l întrebă, că ce preț poate să aibă?

— „O pipă de tăbac“, răspuse aurarul.

Țeranul rise cu hohot și-i povesti, că de inelul acesta este legat o dorință și că astfel este mai mult

vădnic, decât toate inelele din prăvălia lui. Aurarul însă era un înșelător și om zavistnic. Elu pofti pe țeran să mearse la dănsul peste nopte și dăse: „a găzdui un om ca tine cu un asemenea talisman, este norocire pentru mine; rămăi aici peste nopte“, și-l ospătă foarte bine cu vin ales și cu vorbe dulci, ăr nopte, după ce adormi, îi scose frumusețel inelul din deget și-i puse altu'n loc, dintr'ale sale, tot de aceeași formă.

A doua zi, aurarul abia aștepta să se depărteze țeranul. Ilu trezi elu singur desu de dimineță și-i dăse: „Mai ai încă o postată bună înainte, nenisorule. E bine să pleci mai de vreme.“

Îndată după plecarea țeranului, aurarul se grăbi în odaia sa, închise oblonele, ca să nu potă vedea nimeni în lăuntru, după aceea încuia ușa cu cheia, stete în mijlocul odăii, suci inelul în deget și dăse: „îndată vră să am o sută de mii de taleri.“

Nici nu sfârși bine vorba și unde nu începe să plouă la talerii lui și grei, ca și când i-ai vărca cu găleța și talerii

il loviau în cap, pe umeri, peste brațe. Elu încep să strige de durere și vră să sară la ușa, dăr înainte de a ajunge la ea, înainte de a o putea descuri, cădă la pământ scaldat în sânge. Ploua de taleri însă nu mai avea sfârșit, de greutatea cea mare acuși se rupseră podurile și aurarul cu toți banii, cădă în pivnița cea adâncă. Într'aceea ploua totu mai departe, până se împlini suta de mii întregă, dăr acum și aurarul zăcea mort butuc și toți talerii de-asupra lui. Vădându omenii, că elu nu mai ese din casă, intrară în lăuntru și-l găsiră mort sub taler. Ei dăseră: „totuși este mare nenorocire, când îți vine binele în formă de măciucă“. După aceea veniră moștenitorii și împărțiră talerii.

Într'aceea țeranul ajunse vesel acasă, și arătându femeii sale inelul, îi descoperi puterea lui, apoi dăse: „acum, dragă, de-aici înainte nu ne va mai lipsi nimic. Norocul nostru este făcut. Să ne gândim numai bine, ce avem să dorim.“

Dăr femeia sa numai decât să-i dea un sfat bun: „Ce crești — dăse ea — decât ni-am dori nițel loc de

*) Din „Povești alese“, de Moșu.

dispozițiunea sa. Există o politeță esteriōră, la care se dedă omul și care e de puțină însemnătate, ca și agrăirile esagerate, precum la Italiani „Magnificenza“, séu la Români „Măria ta“ ș. a. ne mai vorbindu de cuvintele de politeță ca „sérutū māna“ ș. a.

Adevărata politeță nu cunoșce aceste lingusiri; ea nu esagerază, ci se dă așa cum este, ca partea frumōsă din atarā a unui interior frumos; ea vine din inimă. Adevăratul și singurul ei isvorū este simpatia pentru binele și suferințele altora. De aceea s'a dīsū, că politețā este arta de a dovedi prin semne esteriōre simpatia interioră.

Nu mai puțin este adevărata politețā sinceră; o politețā mincinosă nu numai că nu face bună impresiune, ci disgustă pe om.

Adevărata politețā, séu omenia, nu se arată numai prin cuvinte amicabile, ci și prin nisuița de a contribui cu fapta la fericirea altora. Adevărata politețā este mai departe și mulțumitoare. Cicero dīce: Ași voi sé posedū tōte virtuțile, dér nicī una mai mult decât recunoscința. Acesta nu numai că este cea mai însemnată virtute, ci și mama tuturor celorlalte.

Adevărata politețā se mai arată în deosebi în stima față cu alții; căci celū ce voesce sé fiă stimatū, va stima și pe alții, chiar de ar fi de altă părere. A asculta pe alții cu răbdare, nu este numai dovadă de politețā, dér câștigă și stima altora, și feresce de judecată pripită și nedreptă.

Unū omū adevăratū cu omenia, nicī nu va lăsa sé se simțā că scie ceva mai bine ca vecinul séu, cu atât mai puțin de a se pface, că scie, când nu scie; ci își va aduce aminte de cuvântul înțeleptului Socrate: Sciu, că nu sciu nimicū, orī: Cu câtū scimū mai multū, cu atâtū mai multū vedemū ceea ce nu scimū.

Asemenea omulū politicosū nu se va lăuda cu rangulū, cu bogăția, séu cu țera sa, nicī cu altele, mai alesū decât nu le-a dobânditū prin stăruința sa proprie. Elū nu va vorbi de faptele lui, orī totū numai de afacerile lui, îndată ce 'și deschide gura. Din contră, va fi modestū și nepretențiosū în tōte ce le vorbesce și face și va lăsa, ca sé vorbescă pentru elū mai multū faptele sale, decâtū limba sa.

Unū omū, care nu se scie stăpāni și mărgini însuși, pōte deveni în adevērū nesuferitū, o sarcină pentru cei celū încunjurā, așa că nimeni nu mai voesce sé aibă de-a face cu elū.

Lipsa de stimă față cu alții se arată în diferite chipuri: în îmbrăcăminte murdară și neorânduită, în obiceiuri neglijente séu respingătoare, cari nu suntū decâtū unū gradū mai micū de necultură și de mojiția.

Lycurg cerea dela copiii spartani, ca sé-și ascundă, când umblă pe stradă, amēdouē mânilē sub îmbrăcăminte lorū, sé nu vorbescă și sé privescă dreptū înainte pașilorū lorū.

Ear Democrate, amiculū lui Platone, dīcea: E totū una, decât îndreptezī piciorēle orī ochii asupra unei case. Acela, care se uită acolo, unde nu se cuvīne, greșese tocmai așa ca acela, care se îmbuldesce fără rușine într'o casă.

Renunitulū predicatorū Davidū Ancillon, care își compunea cuvântările cu cea mai mare îngrijire, dīcea adese-orī: A nu te pregăti dovedese lipsă de stimă față de ascultătorī, tocmai așa ca și când cineva ar voi sé se înfățișeze în publicū într'o dī de sērbătoare în halatū (haina de dormitū) și în pantofi.

Politețā e atunci desvīrșită, când omulū se pōrtā nesilitū și când purtarea lui nu este nicī decum bătătoare la ochi. Afectarea nu se unesce ca adevărata politețā și franchețā. Rochefoucauld dīce cu dreptū cuvētū, că nimicū nu ne împedecă mai multū de a fi naturali, decâtū decâtū nisuiimū după acesta. Unū omū cu adevărată politețā lasă pe fiă-care sé se misce nesilitū. Prezența lui încăldește și redicā, și elū câștigă așa tōte inimēle.

De obște se crede, că moravurile bune suntū unū privilegiu alū celorlū din familiile mai avute și cu educațiune mai bună. Și în parte însemnată acesta este adevăratū, pentru-că copiii din clasele mai avute suntū de timpuriu încunjuțați cu alte considerațiuni, fiindū feriți de a afla ceea ce e mai bine, ca copiii sé nu scie. La cei mai sēraci acesta în cele mai multe casuri nicī de aceea nu este cu puțință, pentru-că copiii cu bētrānii locuescū într'o odaia; dér mai multū pentru-că părinții nu ținū nicī o sēmā de copiii lorū.

Cu tōte acestea potū fi și cei mai sēraci unii față cu alții cu aceeași bunătate, decât nu cu aceeași politețā, ca și cei mai bogăți.

Cei ce lucră cu māna potū sé se stimeze unii pe alții totū așa de bine, ca cei celucră cu capulū, și o potū dovedi acesta prin purtarea lorū. Pōte cineva sé fiă fōrte sēracū și totuși cu multă omenia, și tocmai când e sēracū are și causă de a fi cu omenia.

Politețā séu omenia e o artă, dér artă, care aparține adevăratei culturī. Cea dintāiu și cea mai bună școlā a politeței este casa și familia, alū căreia sufletū e femeia. Moravurile societății suntū numai unū reflexū alū moravurilor casnice, nicī mai bune, nicī mai rele. Dēr și acela, care n'a primitū acasă o creștere bună, pōte sé și-o mai însușescă, decât își ia esemplu dela alții pentru o purtare bună și cuviinciosă. Cei mai mulți suntū din fire petrii scumpe necioplite, cari trebuie sé capete lustru numai prin atingerea cu altele mai bune.

Adevărata politețā se mai întemeiază pe unū sēmțū de bună cuviință înăscutū, numitū tactū, și deōrece acestū sēmțū e dezvoltatū la femei, ele suntū într'asta mai buni dascālī, ca bărbații. Ele se sciu stāpāni mai multū și de aceea suntū mai cu cumpētū și mai gentile; femeile au încă și talentulū de a distinge mai bine particularitățile fie-cāruia, potū dér mai curēndū sēlū tracteze așa cum voiesce și trebuie sé fiă tractatū.

Acestū sēmțū de bună cuviință, basa politeței, ne scote mai bine din greutăți, decâtū sciința și talentulū. Acesta face pe omū demnū de stimă, acela ilū face stimatū; acesta este bogăția, acela e banī gata.

Deosebirea între unulū, care posedē sēmțulū de bună cuviință și între unulū, care nu-lū are, s'a arătatū cu deosebire într'o convorbire dintre lordulū Palmerston (ministru-președinte alū Angliei) și între sculptorulū Behnes. În timpulū când Palmerston îi ședū de urma orā ca modelū, dīse Behnes: „Ce-i nou, lordule alū Franciei? Cum stāmū cu Napoleonū?“ Palmerston dādū din umeri și răspunse: „Dēu nu sciu, încă n'amū cetitū gazetele.“ — Bietulū Behnes era unulū din aceia, cari cu tōte însușirile lorū bune își greșescū drumulū, pentru-că le lip-

sesce sēmțulū de bună cuviință.

Unū altū esemplu se istorisese despre unū renumitū compositorū. Elū înainte a unei princese, căreia îi da ore, aruncă notele la pământū. Princesa își încrucisă cu tōtā liniștea mânilē pe peptū și întrebă: „Cine sé le ridice?“ Măiestrul n'avū încātrāu și trebui sé ridice elū însuși notele.

Puterea politeței este așa de mare, încātū Wilkes, unulū din bărbații cei mai urțiți, dīcea adeseorī, că lui, spre a câștiga favōrea unei femei, îi trebuiescū numai cu trei dīle mai multū, decâtū celui mai frumosū bărbatū.

Dēr acestū esemplu ne aduce aminte, de a nu pune de altă parte prea multū prețū pe politețā, căci ea nu ne dă nicīdecum chezășiā orī garanția, pentru hārnicia morală a omului. Politețā, ca și alte însușiri frumōse esteriōre e plăcută și binevādūtă; dér totū nu este decâtū cōjā. Celū mai cultivatū omū pōte fi și celū mai stricatū; fineța sa pōte sé nu fiă alta, decâtū mișcări dibace și vorbe și frase îndatoritōre.

Și erāși de altă parte trebuie sé recunoscemū, că multora dintre cele mai mari și mai nobile spirite le-a lipsitū purtarea fină de totū, precum adeseorī se află sēmburele celū mai dulce în cōja cea mai aspră. Unū asemenea omū pōte fi la începutū chiar respingătorū și totuși sé aibă inima cea mai bună. (Va urma)

Regule pentru viață.

De B. Franklin.

— Dēcā din întēmplare nu ai aflatū vre-o comōrā, nicī n'ai ereditū averi, atunci gāndesce, că hārnicia este mama fericirii și hārnicului îi ajutā Dumneșeu.

— Lucrēzā ađi, căci nu scii, ce te va impede ca mână. O dī de a dī, este mai multū ca două de mână.

— Dēcā ai fi servitorulū unui stāpānū bētrānū, nu te-ai rușina a umbla a lene. Dēr tu ești stāpānūlū tēu însuși, decī rușineză-te de a umbla a lene.

— Nu lăsa sé te ajungā sōrele în patū și sé dīcă omenii despre tine: étā-lū, zace aici plinū de lenevire și dōrme.

— Cu paciința și hārnicia rōde șorecelulū funia cea grōsă.

— Prinde lucrulū cu tārīe și cugetā, că mātā cu mānuși nu prinde șōreci. E dreptū, că avemū

arătură lângă alū nostru, și așa avemū fōrte puținū. O deluță străinā, soi bine, că intră în arătura nōstrā. A ceea sé ni-o pofimū.

— „C'amū și avē mare lucru“, răspunse bărbatulū. „Vomū lucra bărbătesce unū anū întregū și de vomū avē ceva norocū, pōte că o putemū cumpēra chiar noi“.

După acestea s'au pusū amēdoi pe lucru și lucrārā cu stāruință întregū anulū. Când fū la secerișū, nicī odată nu eșise atātā belșugū ca de astădată, așa că nu numai își cumpērarā d-lnița dorință, dér le mai prisosirā și banī.

— „Veđi“, dīse bărbatulū, „amū cumpēratū delnița și dorința totū ne este liberā“.

Atunci dīse femeia, că ar fi bine sé-și dorēscā o vacă cu lapte și unū calū de trasū.

— „Nevastă“, dīse erā bărbatulū, sunāndū banii din busunarū, „de ce sé ne dorimū noi unū lucru așa de neînsemnatū. Vaca și calulū le putemū noi avē și fără inelū.“

Intr'adevērū la anulū, după muncă

neîntreruptă, în curtea lorū era și vaca și calulū. Bărbatulū își freca mânilē cu bucuria și dīse: încă ni-amū cruțatū dorința și totuși amū cāpētātū, ce ni-amū pofitū.“

Cu tōte acestea femeia stete mereu de elū sé-și dorēscā ceva.

„Eu nu te pricepū de locū“, dīse ea necājită. „Mai 'nainte te plāngeai neîntreruptū și aveai felū și felū de dorințe și astăđi, când poți dobēndi ceea ce vrēi, te necājesci, și te dogoresci, ești mulțumitū cu tōte și lași sé trecā anii cei mai frumoși. Ai putē fi împēratū, reve, baronū, țēraū cu vađā, ai putē ave tōte lăđile pline cu banī — și nu te poți hotāri ce s' alegi“.

— „Incētā odată scumpa mea, nu-mī da atātā zorū“, răspunse bărbatulū. Suntemū încă tineri amēdoi și vieța e lungă. Inelulū ne implinesce o singură dorință și asta odată o poți face. Cine scie, ce ne ajunge ore-când, cine scie la ce putemū foiosi inelulū. Avemū noi lipsă de ceva acum? De când avemū noi inelulū, nu ne-amū ridicatū noi așa de tare, încātū se mirā tōtā lumea? Fi, dērā, cuminte. Intr'aceia ai vreme des-

tulă sé te totū gāndesci, ce ni-amū putē dori“.

Cu acestea se cam sfērșise deocamdată întrebarea cu dorința. Intr'adevērū, se părea, că de-odată cu inelulū a intratū în casă o binecuvētare cerēscă, căci șura și cāmara lorū din anū în anū erau totū mai pline și după unū șirū lungū de ani, din țēranulū micū, sēracū, se făcū unū țēranū mare, grosū, care peste dī sta și lucra cu slugile, ca și când ar fi vrutū sé adune tōte bogățiile din lume, ér după vecerniā ședea mulțumitū înainte casei, așteptāndū, ca omenii sé-i dea bună sēra.

Așa trecea anū de anū. Numai câte-odată, când erau singuri împreună, și nu-i auđia nimeni, femeia mai pomenea bărbatului despre inelū, făcēndū-i totū felulū de propunerī. Fiindū însă că elū totdeuna îi răspundea că mai este încă timpū de ajunsū și că gāndulū celū mai bunū vine totū mai pe urmă, de aceea ea îi pomenea totū mai rarū despre inelū, până în urmă nicī nu-și mai aduceau aminte de elū. Adevēratū, că țēranulū sucia inelulū pe degetū de câte două-deci de orī pe dī,

se feria însă sé-și arate vre-o dorință.

Trecură trei-deci, ba patru-deci de ani și țēranulū cu femeia îmbētrānirā, făcēndū-se albī ca zāpada, dorința însă nu și-o spusērā. Atunci se îndurā Dumneșeu de ei și într'o nōpte îi adormi pe amēdoi pentru totdeuna.

Copiii și nepoții steteau în jurul cōscingului lorū și plāngeau și când unulū din ei vrū sé scōtā inelulū din degetū dīse fiulū celū mai bētrānū: Lăsați pe tata sé ducā inelulū cu sine în grōpā. În tōtā vieța lui a avutū ceva secretū cu inelulū, de sigurū este unū darū plăcutū dela cineva. Mama încă privia desū la inelū. Cine scie pōte, că ea i l'a datū, când a fostū tinērā.

Astfelū bētrānūlū țēranū a fostū îngropatū cu inelulū, de care credea, că este legatā o dorință, ceea ce nu era, și totuși îi adusesse atātā fericire în casă, câtā numai și-o pōte dori unū omū: Căci este ceva deosebitū între ceea ce este în adevērū și între ceea ce este falsū: unū lucru rău în mână bună totdeuna este mai multū vrednicū, decâtū unū lucru bunū într'o mână rea

multă de lucru și poate, că avem și mâni delicate, der decât numai odată prindem lucrul bine, ne vom mira de succes.

— Activitatea produce comoditate, indigestie și respect.

— Cine are o meserie, are un capital, și cine are minte, are un post onorific; însă trebuie să știi să conduci meseria, er capul bine să-l folosești, căci altcum nu ajunge nici capitalul, nici oficiul, ca să-ți acoperi cheltuielile.

Blașiu, Februarie 1892.

Marla.

ECONOMIA.

Folosul plantațiilor.

Poporul nostru nici astăzi nu cunoște destul de bine marile folose ale plantațiilor, căci altminterea nu ne putem explica, pentru ce el nu se îngrijesce mai cu de-adsinsul de cultivarea acestui ram al economiei, care i-ar oferi nu numai un frumos isvor de câștig, der încă în multe alte direcții ar contribui la ușurarea sorții sale.

Câte locuri sterpe, câte dealuri surpate, câte părae și câte rozore pustii și nefolositoare găsim astăzi prin satele și prin hotarele comunelor noastre, car decât ar fi plantate cu arbori, fiă macar de ori ce soi, nu numai că ar împedea surpările continue și locurilor celor mai uricioase li-ar da o înfățișare plăcută, der aceste locuri, astăzi cu totul nefolositoare, le-ar preface prin această în locuri folositoare, car ar aduce agriculturii un câștig mult mai mare, de cum, poate, își închipuiesc el.

Sunt nenumărate folosele plantațiilor. Ele sunt cele mai potrivite mijloce pentru întărirea țerurilor și pentru intrămarea pământului, ce se surpă. În cas de foc, plantațiile sunt escelente mijloce pentru localizarea focului și comunele provădute cu plantații bogate, arare-ori se întâmplă să fiă espuse la focuri mari. Apoi plantațiile scutesc casele și clădirile economice în contra vânturilor și a orcanilor nimicitori. Aerul din ținuturile plantate cu arbori este mai curat și mai sănătos, decât aerul din ținuturile sterpe și uscate.

Acestea sunt încă numai o parte din folosele, ce le putem trage din plantații. Putem cita casuri, car ne dovedesc mai pe sus de ori ce îndoială, că plantațiile contribuie în măsură foarte mare și asupra rodirei pământului, deorece împădurirea locurilor scutesc în contra secetei, înainteză ploile, ba se crede, că plantațiile atrag și furtunile cu grindină și nu lasă, ca acestea să se descarce asupra sementurilor.

Asttelu Siria, Palestina și Grecia, în vremile de demult, când erau încărcate cu păduri, erau nise țeri bogate și roditoare. Astăzi însă pădurile fiind pustiite, populația a început să sărăcească din cauză, că pământul a devenit neroditor.

Câmpia Castiliei din Spania, pe timpul regelui Filip al III-lea era foarte bogată în păduri și de aceea era și foarte productivă. Locuitorii au crezut însă, că vor face bine, decât vor mai stropi din păduri pentru ca să-și lărgescă pământul arător. Urmarea a fost,

că cu timpul pădurile s'au stropit aproape cu totul, frumoasă și bogata câmpia Castiliană de odinioară, astăzi a devenit o pustă aproape neroditoare, care e espusă la cele mai mari schimbări de temperatură: după călduri mari urmeză îngheț și după îngheț călduri mari, în timp ce ploii arare-ori se ivesc.

În Egiptul de sus odinioară foarte arare-ori se întâmplă să plouă; în părțile dela gara de nord a Nilului se întâmplă adese-ori, că peste tot anul nu ploua mai mult ca 5—6 zile. S'a întâmplat însă, că vice-regele Mehemet a dat ordin, ca în ținutul dela gura Nilului să se planteze vre-o 20—25 milioane de arbori și curându după acesta numărul zilelor ploioase de peste anul s'a sporit la 40—50.

Nu sunt ore exemplele acestea o dovadă netăgăduită despre marile folose ale plantațiilor și despre binecuvântata influență, ce o exercită ele asupra schimbărilor climatice?

N'ar trebui der să negligeze agricultorii noștri plantarea cu pomi și arbori folositori a locurilor lor, căci prin acesta pot trage folose mari chiar și din acele petece de loc, car astăzi stau pustii și nefolositoare.

P O V E Ţ E.

Stropirea plantelor (florilor) din odii. Cele mai multe plante, car se țin iarna în răsare (ole de flori) au lipsă de puțină apă, și decât pământul în care sunt sădite este mai umed de cum e trebuința, atunci plantele se veșteșc și pier. Trebuie der să se fim cu mare băgare de seamă, când udăm plantele din casă în timp de ernă, ca nu cumva dându-le prea multă apă, să le stricăm. Din potrivă, să le stropim mai de multe-ori, (Iutre a udu și a stropi e mare deosebire. Credem, că pentru a determina aceste două lucrări e de prisos ori ce explicație, fiind cunoscută de ori și cine), der să nu abuzăm nici cu stropirea, căci e stricăcioasă și această. Aerul din odii, în urma încălzirii, este foarte uscat; la această mai contribuie și pravul a cărui mare parte se aședă pe plante. Atât pravul, cât și aerul uscat strică mult plantele și de aceea e de lipsă, ca din când în când să stropim florile. Lucrarea această se face prin așa numita *stropitoare*, care se deosebesc întru atât de stropitoare comună, că tubul cilindric prin care iese apa are la capăt o tavă de tichiea provădută cu mici, foarte mici găurele, prin car rațele de apă ies foarte subțiri. Dacă nu avem o astfel de stropitoare, atunci luăm o perie, o muiăm în apă și alăturându-o cu mâna stângă, der cu perii sus, de plantă, cu degetele dela dreapta tragem înder perii și apoi îi lășăm erăși, prin ceea ce se produc rațele fine de apă, ce ating plantele. În curându efectul se poate vedea cu ochii, căci plantele stropite par, că întineresc, er foile lor devin vesele și primesc o colore viuă. La stropire însă trebuie să ne îngrijim, ca apa să se sbicescă bine de pe vârful florilor și cât se poate să ne ferim a umedi prea tare pământul din răsar; pentru a dobândi această bine, ca plantele să le stropim atunci, când pământul este uscat. — Că în ce timp trebuie

esce să stropim plantele, aternă dela aerul din odii și dela însăși planta, adecă plantele mai grase, precum sunt cactusii le stropim mai rar, din contra pe altele mai slabe, le stropim mai des. În odii neincălzite, sau chiar umede, stropirea plantelor trebuie să fiă foarte rară, sau chiar de loc.

*

Sterilisarea apei. Scim foarte bine, că în apă se află o mulțime de ingrediente, între car unele primejdiouse pentru organismul omenesc, mai ales în timpuri de bole epidemice. O astfel de apă numai prin sterilizare se poate libera de materii stricăcioase, ce cuprind. Asta se face așa, că punem apa se fierbă și o lășăm să clocotescă 5 minute. Prin procedura această omorim microbii diferitici, colericici etc. din apă. Vasul cu apă apoi îl punem la o parte, coperit, der apa n'o lășăm să se răcescă, decât încetul cu încetul, er după ce s'a răcit, o putem bea.

MULTE ȘI DE TOATE.

Expoziția din Chicago.

Unul dintre edificiile cele mai colosale ale expoziției din Chicago este palatul de agricultură cu anexele sale. În mijlocul acestuia se află o rotundă cu un diametru de 30 metri și cu o înălțime de 39 m. Edificiul constă din patru pavilione, la intrare se află două colonne corintice înalte de 15 m. Intregul palat ocupă o suprafață de 57.768 m². Afară de aceste se mai află edificii pentru economie, lăptărie, pescărie și grădinărit, și aceste edificii ocupă un spațiu de 23.000 m², er costul lor e calculat la suma de 300.000 de taleri. Afară de acestea se mai află și alte edificii pentru expoziția de vite, car ocupă o suprafață de 47.000 m². Apoi se mai află edificiul pentru redacții, care oferă diariștilor o mare comoditate. Aci se află bibliotecă, cabinete de lectură, postă, telegraf, camere de lucru etc. Cheltuielile cu expoziția dela Chicago se urocă la suma de 8 milioane de taleri. Afară de această mai este preliminară suma de 10 milioane de taleri pentru canalizări, trenuri electrice etc. Cu un cuvânt suma ce costă expoziția este de 18.530.453 taleri, încă odată pe atâtă cât a costat expoziția dela Paris. Iluminația va fi făcută de 138.218 de lampi electrice, dintre care fiă-care lampă va av lumina intensivă a 16 luminări. Puterea motorică va fi de 10 ori mai mare ca cea dela expoziția din Paris. În spațiul expoziției se afla 350 birturi și restaurații. Trenurile și vapoarele pot transporta în fiă-care și 400.000 de persoane la și dela expoziție. Prețul de intrare este de 50 cent. ceva mai bine de un franc.

Hoți cucernici.

S'a întâmplat în Rusia. Opt hoți s'au conjurat, să spargă locuința unui mare proprietar, care se dusesse cu familia sa pe câteva zile de acasă, și ce vor pute să fure. Hoților însă le făcea mare supărare împrejurarea, că în sat se stabiliseră câțiva gendarmi. Cu toate acestea însă, ei nu au renunțat la planul lor. Pentruca succesul să fiă cu atât mai sigur, și pentruca gendarmii să nu-i observe, cei opt hoți s'au hotărât, că timp de 14 zile vor post în totă regula și se vor ruga mereu. Au și postit „institii“ hoți, după obiceiul rusesc, numai cu pâine și apă. S'a întâmplat însă, că în noptea în care au hotărât să-și eșecute planul, gendarmii s'au încercat cu rachiul până în dor de și într'o cărciumă din apropierea locuinței proprietarului rus, er cei 8 hoți nu cutezară să se apuce

de „măestria“ lor. Dina următoare, fiind Duminecă, sărbătorea i-a reținut dela hoții. Într'aceea trecură cele 14 zile de post, der momentul împlinirii planului lor nu mai sosi și ei nu vor să-și calce jurământul, că până nu vor comite furtul, nu se vor lăsa de post. În noptea a 18-a de post a sosit momentul favorabil. Cătră miezul nopții s'au apropiat de casa proprietarului și le au succes a sparge zidul de jumătate, când câinii, auzând șgomotul, încep să latre. Avură încă timp să se retragă și să fugă. Din acea noptă începând, gendarmii pădiră casa. Cei 8 hoți desperaseră, der totuși n'au cutezat să calce jurământul, adecă să se lase de post. Deja era a 23 zi de când bieții hoți nu se nutriră cu altceva, decât cu pâine și apă, er rachiul nu béu, decât foarte rar. Slăbiră și galbuniră, bieții de ei, grozav. Unul dintre dênșii, care nu prea avea nume bun, întelindu-se cu preotul, fu întrebat: „Tu postesci?“ — „Da, postesc“, respuse el. Preotul l'a sfătuit să se lase de post, ca să nu se bolnăvescă. Atunci hoțul îi mărturisă totul și-l rugă să-l deslege de jurământ, căci e așa de slab, încât nu poate lucra nimic. Astfel făcură cu toții. Preotul i-a deslegat, der totodată îi denunță poliției. — Că ce-a făcut poliția cu ei, să-și închipuiesc fiecine.

TRAGERI LA SORTI.

Losurile dela 1864. 1 Martie. ser. 73, 158, 396, 413, 460, 651, 987, 1403, 1676, 1716, 1779, 2032, 2058, 2109, 2140, 2147, 2581, 2586, 2605, 2997, 3200, 3369, 3466, 3526, 3702, 3748, 3929.

Tragerea următoare la 1 Iunie.

Crucea r. u. 1 Martie. 60/73 63/81 115/22 117/47 177/79 211/89 310/64 327/46 346/75 353/10 379/57 396/28 406/38 537/10 626/84 637/65 659/74 753/24 792/84 959/86 1081/45 1172/97 1252/1 1266/77 1324/10 1362/100 1369/76 1380/21 1401/100 1426/20 1436/39 1445/72 1462/1 1514/30 1701/1 1810/16 1865/49 1878/14 1914/5 1982/64 2058/29 2111/8 2266/72 2513/40 2591/78 2632/73 2666/71 2691/32 2709/30 2736/43 2900/57 3060/14 3126/72 3146/26 3261/56 3278/49 3369/67 3405/37 3479/14 3642/98 3696/91 3701/31 3759/22 3822/17 3961/2 4021/71 4187/48 4262/7 4434/100 4452/98 4514/12 4532/46 4619/63 4700/90 4702/87 4776/35 4779/88 4889/92 5013/93 5090/41 5165/37 5174/14 5203/89 5569/13 5595/75 5643/34 5670/12 5696/65 5706/44 5876/83 5883/97 5925/44 5959/13 5996/46 6081/45 6330/29 6340/57 6430/1 6468/77 6678/8 6685/67 6968/43 6985/41 7054/100 7140/99 7246/92 7281/45 7339/24 7361/5 7644/77 7680/78 7691/38 7697/15 7729/25 7768/38 7815/72 7896/88 7950/15 1914/53.

Calendarul septemanei.		Faur.	
Februarie.		Faur.	
1892	1892	Sorele	rețare și puzne
Dzile septem.	Calendarul Iulian	Calendarul Gregorian	
Dum.	23 Par. Policarp	6 Victor	6. 31 5. 54
Luni,	24 + Ab. cap. S. Ion Bot.	7 Gottfried	6. 29 5. 56
Marti,	25 Par. Tarassie	8 Toma	6. 27 5. 57
Mercuri,	26 Par. Porfirie	9 Filemon	6. 24 5. 58
Joi,	27 Par. Precopie	10 Francisca.	6. 22 5. 59
Vineri,	28 Par. Vasilie	11 40 Mucenici	6. 20 5. 0
Samb.	29 Cuv. Par. Casian	12 Constanța	6. 19 5. 6

Tergul de rimatori din Steinbruch. La 29 Febr. n. starea rimatorilor a fost de 137.733 capete, la 1 Martie au intrat 760 capete și

au eşit 896 rămânându la 2 Martie un număr de 137,597 capete. — Se notează: marfa ungară veche, grea dela 45 până la 46 — cr. marfa ungară tineră grea dela 43 — cr. până la 43 1/2 cr., de mijloc dela 47 cr. până la 48 — cr. — ușor dela 45 — cr. până la 47 — cr. — Marfa franceză grea dela 45 — până la 46 — cr. — de mijloc dela 44 — cr. până la 45 1/2 cr. ușor dela 45 — cr. până la 46 — cr. — Marfa de România Békony de grea dela — cr. până la — cr. transito mijlocia grea dela — cr. până la — cr. însă transito ușor dela — cr. până la — cr. transito dto țepósá grea dela — cr. până la — cr. transito mijlocia dela — cr. până la — cr. Marfa sârbescă grea dela 45—46 cr. transito ușor dela 43 1/2—44 1/2 cr. Porci îngrășați de un an dela — cr. până la — cr., îngrășați cu cucuruz dela — cr. până la — cr., îngrășați cu ghindă dela — cr. până la — cr. Cântăriți la gară cu 4 1/2.

Cursul losurilor private din 2 Martie n.

	cump.	vinde
Basilica	6.70	7.10
Credit	—	—
Clary 40 fl. m. c.	55.—	56.—
Navig. pe Dunăre	124.—	126.—
Insbruck	23.—	24.—
Krakau	21.25	21.50
Laibach	21.25	22.75
Buda	56.—	57.—
Palfy	58.—	54.—
Crucea roșie austr.	17.70	18.10
dto ung.	—	—
dto ital.	12.—	12.50
Rudolf	20.75	21.75
Salm	61.—	62.—
Salzburg	25.—	26.—
St. Genois	60.—	62.—
Stanislaw	—	—
Treitine 4 1/2 % 100 m. c.	129.50	130.25
dto 4 % 50	65.—	66.—
Waldstein	36.25	37.25
Windischgrätz	58.—	—
Sârbesc 3 %	38.25	38.75
dto de 10 franci	—	—
Banca h. ung. 4 %	118.75	119.—

Prețurile cerealelor din piața Brșaov.

din 4 Martie 1892.

Măsura sau greutatea	Calitatea.	Valuta austr.	
		fl.	cr.
1 H. -L.	Grâu { cel mai frumos	8	30
"	" { mijlociu	8	20
"	" { mai slab	7	50
"	Grâu mestecat	5	60
"	Săcară { frumosă	6	—
"	" { mijlocia	5	80
"	Orz { frumos	4	30
"	" { mijlociu	4	20
"	Ovăș { frumos	2	70
"	" { mijlociu	2	50
"	Cucuruz	4	30
"	Mălai	3	60
"	Mazere	13	—
"	Lințe	18	—
"	Fasole	5	—
"	Sămânță de in	10	—
"	Sămânță de cânepă	5	50
"	Cartoff	1	30
"	Măzărice	—	—
1 kilă	Carnea de vită	—	48
"	Carnea de porc	—	48
"	Carnea de berbec	—	—
100 kile	Seu de vită { prospăt	23	—
"	" { topit	33	—

Cursul pieței Brașov

din 5 Martie st. n. 1892.

șanote românesce	Cump. 931	Vend. 934
Argint românesc	925	930
Șapoleon-d'ori	933	936
Șire turcesc	1058	1063
Imperial	958	963
Leris. fonc. „Albina“ 6%	101.	—
" " " 5% " "	100.	101.
Galbin	545	550
Șable rusesce	115.	116.—
Mărci germane	57.40	57.90
Discontul 6—8% pe an.	—	—

Cursul la bursa din Viena

din 4 Martie a. c. 1892

Lea de aur 4%	107.75
Lea de hârtie 5%	102.—
Imprumutul căilor ferate ungare - aur	117.75
dto argint	100.—
Amortisarea datoriei căilor ferate de ostă ungare [1-ma emisiune]	114.90
Monuri rurale ungare	98.10
Monuri croato-slavone	105.—
Imprumutul cu premiul ungar	139.75
Renta de hârtie austriacă	94.85
Renta de argint austriacă	94.80
Renta de aur austriacă	110.45
Losuri din 1860	140.—
Acțiunile băncii austro-ungare	1089.—
Acțiunile băncii de credit ungar.	345.50
Acțiunile băncii de credit austr.	307.75
Galbeni împărătesci	5.56
Napoleon-d'ori	9.38 1/2
Mărci 100 imp. germane	57.92 1/2
Londra 10 Livres sterlinge	118.85

Proprietar: Dr. Aurel Mureșianu.

Redactor responsabil: Gregoriu Malor.

care se va ține în Șimleul-Silvaniei la 21 Martie 1892 st. n. a. c. înainte de amăzi la 10 ore în localitatea institutului.

Obiectele puse la ordinea zilei sunt:

1. Raportul anual al direcțiunii.
2. Raportul comitetului de revisiune supra computului anual al bilanțului și a propunerilor pentru împărțirea profitului.
3. Stabilirea bilanțului anual și fixarea dividendelor.
4. Determinarea scopului spre care este a se întrebuița suma amintită în § 99 p. f.
5. Fixarea prețului marcelor de prezență.
6. Stabilirea statutelor pentru fondul de pensie al oficialilor institutului.
7. Alegerea comitetului de revisiune în sensul §-lui 57 din statute.
8. Intregirea consiliului de direcțiune conform §-lui 38 din statute.
9. Eventuale propunerii din partea direcțiunii.
10. Esmiterea alor 3 membri pentru verificarea procesului verbal.

Se atrage atențiunea domnilor acționari la dispozițiunea §-lui 23 din statute în sensul căruia „la adunarea generală au votu numai acei acționari, cari cu cel puțin jumătate de an mai înainte sunt trecuți în registrul acționarilor și ca atari cel puțin cu o zi mai înainte de adunarea generală a depus la direcțiunea institutului acțiunile sale eventual și documentele de plenipotență.

Acțiunile și eventualele documente de plenipotență sunt a se depune la direcțiunea institutului cel mult până la 20 Martie st. n. 4 ore după mēdăzi.

Șimleul-Silvaniei, 15 Februar 1892.

Direcțiunea institutului.

Active. Contul Bilanțului. Pasive.

Cassa în numerar	2571 77	Capital social	75000 —
Cambii de bancă escomptate	379837 42	Fondul de rezervă	6831 05
Imprumuturi ipotecare	65865 07	Depuner pentru fructificare	277985 91
Imprumuturi pe obligații	16246 —	Cambii de bancă reescomptate	99504 80
Imprumuturi pe amanete	2057 80	Interese transitoare anticipate	6504 12
Efecte	2611 85	Dividende neridicate	460 50
Realități	10060 27	Cont-Curent	2552 24
Cont-Curent	1104 89	Cont transitoriu	523 80
Bon în Giro-Conto și la alte bănci	1985 40	Diverse conturi creditore	314 86
Mobilier după amortisare de 10%	1130 1017	Profit curat	14552 78
Interese de reescompt anticipate	297 98		
Diverse conturi debitoare	574 61		
	484230 06		484230 06

Esite. Contul profitului și perderilor. Intrate.

Interese:		Interese:	
" pentru depuner spre fructificare	12956.32	" dela cambii de bancă escomptate	22914.36
" fondul de rezervă	262.72	" dela credite hipotecare	4633.68
" conturi curente	239.39	" dela credite pe obligațiuni	250.41
Spese:		" dela credite amantari	295.60
" pentru salare și marce de prezență	3801.77	" dela efecte	538.03
" pentru competița de timbru și alte spese	2053.56	Provisiune	4457.72
Dare:		Taxe:	
" directă	1452.69	" de transcrieri	55.—
" după interese la depuner	926.51	" de cereri	770.73
Amortisare:		Chiria	126.20
" din mobiliar	113.—	Profit dela vânzarea de efecte	807.01
" din amanete	6.30	Diverse	1516.30
Profit curat	14552.78		
	36365.04		36365.04

Șimleul-Silvaniei, 31 Decembrie 1891.

Andrei Cosma m. p., Ioan P. Lazar m. p.
director executiv. comptabil.

Membrii direcțiunii:

- George Pap m. p. Artemiu Sarkadi m. p. Ioan Anghel m. p. președinte.
Dr. Ioan Nichita m. p. Florian Marcușiu m. p. Ioan Serbu m. p.
August Marcusiu m. p. Daniel Delei m. p. Vasile Patcasiu m. p.

Acest bilanz esaminându-se și confrontându-se cu registrele principale și auxiliare ale societății, s'au găsit în consonanță cu aceleași și exact.

Șimleul-Silvaniei, 15 Februarie 1892.

Membrii comitetului de revisiune:

- George Filep m. p. Alimpu Barboloviciu m. p. Demetriu Suciu m. p. președinte. 791,1—1.

Bursa de mărfuri din Budapesta dela 2 Martie n. 1892.

Săminte	Calitatea per Hect.	Prețul per 100 chilogr.	
		dela	până
Grâu Bănățenesc	80	10.60	10.65
Grâu dela Tisa	80	10.60	10.75
Grâu de Pesta	80	10.55	10.70
Grâu de Alba-regala	80	10.70	10.75
Grâu de Bácska	80	10.60	10.75
Grâu ung. de nord	80	—	—

Săminte vechi ori nou	soiul	Calitatea per Hect.	Prețul per 100 chilogr.	
			dela	până
Săcară	nutreț	70—72	9.65	9.90
Orz	de vinars	60—62	6.—	6.20
Orz	de bere	62.—	6.35	6.80
Orz	de bere	64.—	7.—	8.20
Ovăș		39.41	5.90	6.30
Cucuruz	bănăț.	75	5.25	5.30
Cucuruz	altă soi	73	5.15	5.20
Cucuruz	"	—	—	—
Hirișcă	"	—	5.90	6.30

Produse div.	Soiul	Cursul	
		dela	până
Sem. de trif.	Luțernă ungar. francesă	42.—	48.—
"	roșă rafinată duplu	55.—	61.—
Oleu de rap.		37.50	38.50
Oleu de in		6.50	6.75
Uns. de porc	dela Pesta dela țără svântată afumată	54.—	54.25
Slănină		42.—	42.50
"		50.—	51.—
Seu		34.	35.—
Prune	din Bosnia în buți din Serbia în saci slavon nou bănățenesc din Ungaria ungaresc sârbesc	—	—
Lictar		16.50	17.—
Nuci	brută galbină strecurată de Rosenau	37.—	38.—
Gogoși	brută	139.	140.
Miere		20.75	21.25
Ceară		23.50	24.—
Spirit	Drojdiuțe de spirit	—	—

Bursa din Bucuresci din 2 Martie n.

Valori	%	CURSE
Renta română perpetuă 1876	5 1/2	100. 1/2
Renta română amortisabilă	5 1/2	98. 1/2
dto	4 1/2	83. 1/8
Renta rom. (rurale convertite)	6 1/2	101. 1/4
Oblig. de stat C. F. Române	6 1/2	—
idem	4 1/2	—
Imprumutul Openheim 1866	8 1/2	—
Imprumutul Oraș. Bucuresci	5 1/2	—
idem	5 1/2	92. 1/4
idem	5 1/2	93. 3/4
Impr. or. B. cu prime Loz. fr. 20	7 1/2	—
Credit fonciar rural	5 1/2	97. 1/2
idem	5 1/2	102. 1/2
Credit Fonc. Urb. din Bucuresci	7 1/2	101. 1/4
idem	6 1/2	101. 1/4
idem	5 1/2	92. 1/4
idem	5 1/2	83. 1/4
Credit Fonc. Urban din Iași	5 1/2	270.—
Oblig. Casei Pensiunilor fr. 300	10 fr V.N.	1640.—
Banca Națion. ult. div. 83.—	500	—
Dacia-România ult. div. 30 lei	200	—
Naționala de asig. ult. div. 32 lei	200	—
Banca Rom. ult. div. fr. 15.—	500	—
Soc. Rom. de Constr. ult. div. 51.	250	—
Soc. Bazalt. Artif. ult. div. lei 30	250	—
Soc. Rom. de Hârtie ult.	100	—
Soc. de Reas. ult. div. 151. aur	200	—
Societ. de Constr. ult. div.	—	—
Societ. de Hârtie ult. div.	—	—
Agio în Bursă	—	—
Bubla de hârtie	—	—
Banca Națion. a României	—	—
Scmpt.	5 1/2	—
Avansuri pe efecte	6 1/2	—
vansuri pe Lingouri	6 1/2	—

„SILVANIA“, institut de credit și economii în Șimleul-Silvaniei.

Convocare.

Domnii acționari ai institutului de credit și economii „SILVANIA“, societate pe acțiuni, se invită în virtutea §-lui 20 din statute la

a IV-a Adunare generală ordinară,

Seiden-Grenadines, schwarz und farbig (auch alle Lichtfarben) 95 kr. bis fl. 9.25 p. Met. (in 18 Qual. ca 200 Dessins) verfenet robenweise porto- und zollfrei die Seiden-Fabrik G. Henneberg (K. u. K. Hofli, Zürich. Muster umgehend. Briefe kosten 10 fr. Porto.

Postavuri (Stofe) adevărate de Brünn

pentru primăvera și vera 1892.

1 bucată (coupon) de 3.10 metr. lungime, suficientă pentru un rând de haine (rocă, pantalon și giletă) costă numai

fl. 4.80	calitate bună	} lână adevărată
fl. 6.—	calit. cea mai bună	
fl. 7.50	calit. fină	
fl. 10.50	calit. cea mai fină	

Ună coupon pentru un rând de haine negre fl. 7. până fl. 10.— precum și materii (stofe) pentru pardesiuri, loden pentru turiști peruvienne și dosking negri, stofe pentru funcționari Kamm-garnuri fine etc. espedază cu prețurile fabricii, depositul altă fabricii de postavuri, bine cunoscută ca solidă și reală

Siegel-Imhof în Brünn.

Mustre gratis și franco. Espedarea întocmai după mostre și garantată.

Spre atențiune! Publicului se atrage atențiunea asupra acelei împrejurări, că stofă aduse directă costă mai puțin, decât cele procurate pe baza costisitoro și cărți cu mostre fotografate. La acele prețurile sunt îndoită mai mari. Este de a se feri de șarlatani, cari recomandă resturi de stofe, și trimită apoi adevărate sdrênțe, cari nu valorază nici plata croitorului.

778,20—5.

Ocașiune!

Ceasornice-remontoir, adevărate englezesce, cu mecanismu din celu mai finu nikel, cu două capace de aur-double, dețrasu fără cheiă, regulate pe minută dimpreună cu unu lanț-panzer din cele mai nouă și moderne asemenea din celu mai bunu aur-double, amânduă la olaltă într'unu etni se capătă pentru numai a fl. 9.50 câtu timpu va dura provisiunea.

Totu asemenea se află și ceaso-nice pentru dame din celu mai bunu aur-double cu lanț potrivit cu prețulu ne mai pomenit de a fl. 10.

In casulu decât nu convine se inapolază banii fără pedecă. Pentru mersu regulat se garantează doi ani. Trimiteri se facu numai cu rambursă, seu trimițându-se prețulu înainte.

P. Perlberg, Wien, I., Fleischmarkt 14.

Estrasu dintr'o scrisore de mulțămită.

Césornicul din aur-double lam primitu și suntu mulțămitu. Vă rogă a-mi trimite încă unulu întocmai de aceeași mostră.

Alba-Iulia, 8 Febr. 1892.

Nonus Porutin,

784,2—2.

Oficialu la direct. de geniu.

Dela Tipografia „Aurora,” A. Todoranu din Gherla

se potu procura următoarele cărți:

I. Cărți cu prețuri foarte reduse:

Renascerea limbii românesce: în vorbire și scriere, inedită și apretiată de Dr. Gregori Silași, (Opă completă.) Broșura I, II și III. Prețulu broș. I. II. câte 35 cr — Broșura III. 25 cr, Tote trei impreună 80 cr.

Merinde dela școlă seu învățaturii pentru poporū, culese din diarul unii școlaru de Dr. George Popa. — Opulu acesta, pentru povățuirile lui valorose, are se ocupe unu locu de frunte în bibliotecile nostre poporale. D-lu autoru a avutu nimeritaidea, de a publica prin opulu de față unu diaru de școlă ce și-lu făcuse ca elevu de anul I. alu școlii poporale superioare din Câmpeni, va se și-a pre când era în alu 4-lea anu de școlă. In acestu diaru se cuprindu diferite impresiuni din copilăria, atâtu din școlă câtu și afară de școlă, o colecțiune bogată de diferite povățuiri primite dela învățatorulu seu, pe care autorulu le-a prelucratu și dezvoltatu cu multă îngrijire. Cele mai fundamentale principii cu privire la morală relighiune, naționalitate, igienă, economiă, istoră etc. etc., se află în acestu opă așa că siuguru numai câteva din cele 32 capitole, cum ar fi d. e. capitolulu despre fumatu, despre curățirea trupulu etc., ar fi de ajunsu pentru a merita se nu lipsescă din nici o bibliotecă poporală românescă. Opulu cuprinde 289 pag. 8°. — Prețulu unii esemplaru 60 cr.

Barbu cobzarulu. Novelă originală de Emilia Lungu. Prețulu 10 cr.

Cântăreța. Novelă de Dem. Danu. Prețulu 15 cr.

Idealulu perdutu. Novelă originală de Paulina C. Z. Rovinaru. Prețulu 10 cr.

Opera unii omu de bine. Novelă originală. — Continuarea novelei „Idealulu perdutu” — de Paulina C. Z. Rovinaru. Prețulu 10 cr.

Miseriile sociale. Novelă de Paulina C. Z. Rovinaru. Prețulu 15 cr.

Proba de focu. Comediă într'unu actu de A. Cotzebue, localisată de Irina Sonea-Bogdanu. Prețulu 10 cr.

Codreanu craiulu codrului. Baladă de George Simu. Prețulu 6 cr.

Ultimulu Sihastru. Tradițiune de Georgiu Simu. Prețulu 6 cr.

Bunica și nepotelulu Schiță din sfera educațiunii. După Ernest Legouvé, de G. Simu. Prețulu 6 cr.

Prin mörte la victoriă. Comediă într'unu actu de A. Kotzebue localisată de Irina Sonea-Bogdanu. Prețulu 10 cr.

Elu trebuie se se însore. Novelă de Maria Schwartz, traducere de N. F. Negruțiu. Prețulu 15 cr.

Brandă seu nunta fatală. Schiță din emigrarea lui Dragoșu. Novelă istorică națională. Prețulu 15 cr.

Numerii 76 și 77. Narațiune istorică după Wachsmann, de Ioanu Tanco. Prețulu 20 cr.

Probitatea în copilăria. Schiță din

sfera educațiunii după Legouvé. Prețulu 6 cr.

Ifigenia în Tauria. Tragediă în 5 acte, după Euripide, trad. în versuri de Petru Dulfu. Prețulu 20 cr.

Carmen Sylva. Prelegere publică ținută în salele gimnasiului din Fiume prin Vincențiu Nicoră, prof. gimnas. — Cu portretulu M. S. Reginei României. Prețulu 10 cr.

Poesii de Vasiliu Ranta-Buticescu. Unu Volumu de 192 pagine cuprinde 103 poesii bine alese și arangiate. Prețulu redusu (dela 1 fl. 20 cr.) la 60 cr.

Tesaurulu dela Petrosa seu Cloșca cu pui ei de aurū. Studiu arheologicu D. de O. Olinescu. Prețulu 15 cr.

365 Anecdote și Glume adunate, prelucrate și arangiate de Titu V. Gheaja. Cuprinsulu acestui opă este foarte pretiosu, așa, că cetindu numai o pagină din elu: caută se și ridi ori câtu ai fi fostu de năcăjitu și măchnitu altmintrelea. Prețulu 40 cr.

Colectă de rețete, din economie, industriă, comerțu și chemie. Prețulu 40 cr.

Economia pentru școlile popor. de T. Roșiu. Ed. II. Prețulu 15 cr.

Spicuire din istoria pedagogiei la noi — la Români. De Vasilie G. Borogovan. Prețulu 10 cr.

Nu më uita. Colecțiune de versuri funebrale, urmate de iertăciuni, epitații ș. a. Prețulu 25 cr.

Cuvântări bisericesce la tote srbătorile de peste anu de I. Papiu. Unu volum de peste 24 cöle 8° mare, hărție fină. — Numele d-lui I. Papiu este multu mai bine cunoscutu clerulu românu, decâtu se fiă de lipsă a mai recomanda acestu nou productu alu d-sale. Clerulu românu a învățatu și aprețu scrierile d-sale pentru însemnata loră valöre literară. — Noulu tomu de predici întrece încă tote volumurile de predici edate până acum prin întocmirea sa avëndu o notiță istorică la fiecare srbătoare, care a rată timpul introducerii, fazele prin care a trecut și modul cum s'a stabilitu respectiva srbătoare. Prețulu unii esemplaru cu porto francatu e 1 fl. 50 cr.

Cuvântări funebrale și iertăciuni pentru diferite casuri de mörte, întocmite de Ioanu Papiu. — Acestu volumu de peste 24 cöle cuprinde: 8 cuvântări acomodate pentru ori ce casuri ordinare de mörte întâmplare în timpuri diferite ale anului, 10 la casuri ordinare, însu mai speciale de mörte, 4 la înmormântarea ömeniloru bätărani, 5 la înmormântarea prunciloru, tineriloru și a juniloru, 9 la casuri de mörte speciale; — apoi pe mai bine de 4 cöle urmază o mulțime de iertăciuni precedate de o întroducere generală în iertăciuni, și anume: 1. Iertăciunile bărbatulu dela muere; 2. — ale muierii dela bărbat; 3. — ale părintelui dela fiu; 4. — ale mamei dela fi; 5. — ale fiiloru dela părinti;

6. — ale fratelui seu sororii dela frați și surori; 7. — ale nepoților dela moși, möse, bunii, bune, străbunii, străbune; 8. — ale nepoților dela unchi și mătușe; 9. — dela nemuri și consăngenii mai depărtați; 10. — dela consoți de aceeași ocupațiune; 11. — dela binefăcătorii, amici, cunoscuți și dela toți creștinii adunați. Recomandămu clerulu românu acestu bogatu volumu de cuvântări funebrale și iertăciuni lucrate amesuratü tuturor cerințelorü preotimii fungente la casuri funebrale. — Prețulu unii esemplaru espedatu franco e 1 fl. 50 cr.

Cuvântări bisericesce. Tomulu III., scrise de Ioanu Papiu. — Acestu tomu cuprinde predici pe Dumineci și se estinde pe 12 cöle 8° mare. — Prețulu unii esemplaru e 1 fl.

Orientulu catolicu seu concordantele tradițiunii, în două limbi — română și latină tracteză despre primatulü bisericii și se estinde pe 22 cöle 8° mare. — Scrisă de Ioanu Papiu. — Opulu acesta a fostu recensatü favoritoru și laudatü și deoile străine. — Prețulu unii esemplaru e numai 1 fl. 50 cr.

Resultatele filosofiei seu cunoscințele cele mai de frunte despre natura spirituală a omulu, despre relațiunile și scopulu lui, expuse în modu poporalu de profesorulu Dr. Iosif Frapparti și prelucrate în traducere liberă (cu facultate dela autorulu) de Ioanu Papiu. — Acestu opă, care se estinde pe 11 cöle 8°, e foarte acomodată ca premiu pentru cei ce absolvă școlă poporală, se vinde cu prețulu numai de 50 cr. esemplarulü.

Manualu cateheticu pentru primii ani școlastici, prelucratu după I. A. Fritz de Basiliu Rațiu, fostu profesorü de sf. scriptură, catehetică și metodică în seminarulu archidieceșanu din Blășiu, actualmente vicaru archiepiscopescü în Făgărașu. — Acestu opă de mare însemnătate pentru literatura catehetică română este o prelucrare liberă, schimbändu unele aplicări practice cu altele recerute de relațiunile și lipsele băieților nostri, ér ceremoniile bisericesce înlocuindu-le cu cele preserise și usitate în biserica noastră română. In note se arată și procederea ce are se o observe catechetulu față cu discipulii sei. Acestă scriere are se fie unu îndreptarü în mâna catechetilorü, învățatorilorü și a părințiloru la instrucțiunea religiösă-morală ce au se o dee micilorü băieți. — Prețulu unii esemplaru din acestu opă, care porta clausula aprobării Prea ven. ordinariatü metropolitanu din Blășiu și care cuprinde 222 pag. 8°, avënd mai multe poesii în text, — este 60 cr.

Amiculü bunü. Colecțiune de lectură solidătoare de caracterü în direpțiune religiösă-morale, de Ioanu Papiu. Prețulu 10 cr.

Dumneșeasca liturgie a celui dintru

sfinți părintelui nostru Ioanu Chrysostomu, compusă din operele acelu sfântu părinte, de Ioanu Borosiu, parochü gr. cat. și asesorü consistorialü. Prețulu unii esemplaru cu porto francatu e 25 cr.

Catechese pentru pruncii școlari din școlile poporale. După George Mey, preotü în Schwörzkirch din diecesa de Rottenburg, de Titu Budu, parochü gr. cat. în Satu Șugatagu, protopopulu distr. Mara, adm. vicariälü alü Maramurșulu etc. etc. Edițiunea II. Prețulu unii esemplaru 60 cr.

Din trecutulü Silvaniei. Legendă de Victorü Russu. Prețulu unii esemplaru 60 cr.

Influința mändriei. Novelă de Paulina C. Z. Rovinaru. Prețulu unii esemplaru 15 cr.

II. Cărți noue.

Instrucțiune practică pentru cauzele matrimoniale, scrisă în usulu păstorilorü sufletesci prin Dr. Iuliu Simontü. Prof. de S. Teologiă. Prețulu 1 fl. 20 cr. + 10 cr. portopostalü. 283 pag.

Starostele seu datini dela nunțile Românilorü Ardeleni. Adunate de Ionu Popu-Reteganulu. Prețulu 30 cr.

Chiuiri de care strigă feciorii în jocu. Adunate din poporü de Ionu Popu-Reteganulu. Cuprinde 611 chiuiri. Prețulu 40 cr.

Trandafiri și Violele. Poesii poporale culese și ordinate de Ionu Popu-Reteganulu. Edițiunea II amplificată. Prețulu 60 cr.

(Acele trei opuri procurate de odată costă numai 1 fl. 10 cr. spedate franco.)

III. Cele mai ieftine cărți de rugăciuni:

Mărgăritarulu sufletulu. Carte bogată de rugăciuni și cântări bisericesce, foarte frumosu ilustrată. Prețulu unii esemplaru broșatu e 40 cr. legatü 50 cr. legatü în pânză 80 cr., legatü mai finu 1 fl. legatü în piele 1 fl. 60 cr. în luxu 2.50—3.80.

Miculü mărgăritarü sufletescü. Cărticică de rugăciuni și cântări bisericesce — frumosu ilustrată, pentru pruncii școlari de ambe secșele. Prețulu unii esemplaru broșuratü e 15 cr., — legatü 22 cr., legatü în pânză 26 cr.

Cărticică de rugăciuni și cântări pentru pruncii școlari de ambe secșele. Cu mai multe icöne frumoșe. Prețulu unii esemplaru broșuratü e 10 cr., 50=3 fl.; 100=5 fl., — legatü 12 cr.

Visulu Prea Santei Vergure Maria a Născătoarei de Dumneșeu urmatü de mai multe rugăciuni frumoșe. Cu icöne frumoșe. Prețulu unii esemplaru legatü și speditü franco e 12 cr.

Epistolia D. N. Isusu Christosu. Prețulu unii es. legatü și speditü franco e 15 cr.

A se adresa la Tipografia „Aurora” A. Todoranu în Gherla Szamosujvár. De aici se potu procura totu soiulu de cărți școlastice și utensilii de scrisu.